

og som efter hans Mening er til stor Skade for Samfærdslen mellem Fastlandet og Fanø. Jeg tror nu ikke, at det just er Færgeprivilegiet, der er i Vejen. Jeg tror, det er Naturforholdene. Det, der klages over, er jo, at Færgefartøjerne saa tidt ikke naa ind i Nordby Havn, fordi der er for lav Vandstand, og derfor, hvis det overhovedet er muligt, ildsætte de rejsende ved Batteriet en Fjerdingvej Nord for Nordby. Det er ikke behageligt for de rejsende, for de maa da bæres i Land, og med Regn og Storm, Snefog og Kulde er det ikke saa morsomt, og saa maa de endda selv se, hvordan de kunne tilbagelægge Vejen fra Batteriet til Nordby. Jeg tror ikke, at man kan rette synderlig stærke Bøbrejdelser mod Færgeselskabet af den Grund. Thi det har for nylig, dels i 1896 og dels i 1905 — jeg tror nok, det er de rette Aarstal — anskaffet to ny Fartøjer, det ene endog med saa lavt Dybtgaaende som tre Fod. Og dog hænder det ikke saa sjældent, at de ikke kunne komme ind til Nordby, saa lav kan Vandstanden være der. Men det er jo altsaa Naturforholdene Skyld i. Og naar de ikke kunne komme ind der, ja, saa er der ikke andet for dem at gøre end at landsætte Passagererne ude ved Batteriet, eller, hvis det ikke er muligt, gaa tilbage til Esbjerg. Det turde være, at den væsentligste Vanskelighed ved Forbindelsen mellem Fastlandet og Fanø skyldes Naturforholdene, dels Tilsanding, dels Tidevandet og dels Isgang. Naa, jeg vil ikke dermed fritage Færgeselskabet for al Skyld; det er jeg ikke i Besiddelse af tilstrækkeligt Materiale til at kunne gøre. Men min Hovedbemærkning til det ærede Medlem paa dette Punkt er i øvrigt den, at det er en fejl Adresse, han har valgt, naar han henvender sig til mig om den Ting. Thi ifølge Loven om Færgevæsenets Bestyrelse af 21. Marts 1874 er det Amtsraadene, der hele Landet over have faaet overdraget denne Bestyrelse. De ere indtraadte i Indenrigsministeriets tidligere Myndighed paa det Omraade, og der staar udtrykkelig i denne Lovs § 4: „Efter Indstilling fra vedkommende Amtsraad kan Indenrigsministeren dels tillade, at et under Raadets Bestyrelse hørende privilegeret Færgested nedlægges, dels meddele Bevilling til Oprettelsen af ny“. Hvis altsaa dette Privilegium skal afløses, kan det kun ske efter Indstilling fra vedkommende Amtsraad, saa længe denne Lov gælder. Nu er det saa langt fra, at Ribe Amtsraad har indstillet dette, i alt Fald for saa vidt man ønsker, at det

skal bidrage noget til Afløsningsomkostningerne, at det tværtimod paa det bestemtteste har værget sig mod at ville dette. Ja, naar det kan slippe med en Anbefaling og lade Staten betale det hele, tror jeg nok, det er det temmelig ligegyldigt, men selv bidrage noget som helst, det er det, det ikke vil. Og det har man næppe før set her i Landet, at Staten for sin egen Regning uden noget som helst Tilskud har afløst et Færgeprivilegium som det, der her er Tale om. Det ærede Medlem tager ganske Fejl, naar han siger, at det ikke er nogen videre Udgift, det her drejer sig om. Færgeprivilegiet, der jo er et reelt Privilegium, som kan købes og sælges, har kostet de nuværende Ejere 228,000 Kr. og staar dem nu med Nyanskaffelser, Vedligeholdelse osv. vistnok i omtrent 300,000 Kr. Om man kan afløse Privilegiet for den Sum, ved jeg ikke en Gang, men stort billigere end med, hvad de selv have givet, slipper man dog vel ikke. Og, mine Herrer, hvad vil saa være naaet, hvis Færgeprivilegiet bliver afløst? Er Fanø dermed tilfredsstillet? Nej, paa ingen Maade, saa begynde først egentlig Kravene, saa vil der komme Krav om, at Staten skulde sørge for, at der blev tilstrækkelig Dybde i Nordby Havn til, at de ny hurtigt sejlene Skibe, som de saa formodentlig vilde kræve, at Staten skulde anskaffe, kunde gaa derind, eller i alt Fald, at der blev lagt en Bro ude ved Batteriet, saa at de rejsende altid kunde komme i Land der, og saa maaske en Kørevej til Nordby og formodentlig ogsaa Køretøjer, som kunde befordre dem derind. (*Nielsen-Gron.: En Jærnbane!*) Ja, en Jærnbane tvivler jeg dog om, at nogen vil kræve paa det Stykke Vej. Men ved det ærede Medlem, hvad det vil koste at anlægge en saadan Bro ved Batteriet? Det er oplyst for mig, at Broanlægget alene vil koste omtrent 107,000 Kr. — og desuden vil Vejen til Nordby koste 70,000 Kr. Det hele bliver altsaa 177,000 Kr. — det er da ikke Smaapenge — foruden hvad man har givet for Afløsningen af Privilegiet. Og saa er man endda fra flere Sider ingenlunde tilfreds med den Bro heller; fra Esbjergs Side indvendes, at den vil ligge i Vejen for Trafikken, og fra Nordbys Side gøres gældende, at saa ville de aldrig mere gaa ind til Nordby, saa ville de altid blive liggende ved Broen. Nej, det, Nordby vil have, er i Virkeligheden en Opnuddring ved Nordby Havn, holdt vedlige for al Fremtid, og det vil sikkert koste, hvis det overhovedet er mu-